

Toets flora en fauna Diederikstraat 5 Gemert

Datum : 21 juni 2016
Projectnummer : 16-0215
Opdrachtgever : Bouwbedrijf Raaijmakers
Molenstraat 43
5421 KD Gemert
Veldwerk : K. Moonen
Auteur : K. Moonen
Kwaliteitscontrole : E. Claassen

---

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen plannen op de locatie Diederikstraat 5 te Gemert is het noodzakelijk een toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren. Op de locatie is een voormalig cafépand met overkappingen en schuur aanwezig. Voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van alle gebouwen en het realiseren van nieuwbouw voor acht appartementen. Om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld, is het nodig te onderzoeken of er beschermde planten en/of dieren op de locatie aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Flora- en faunawet.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Flora- en faunawet wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden in twee wetten geregeld. Soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in het beleid voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de ligging van het plangebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen is gebiedsbescherming niet van toepassing. De Natuurbeschermingswet en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende plant- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De bescherming van soorten is geregeld middels een aantal verbodsbepalingen. In dit geval zijn vooral artikel 8 tot en met 12 van belang.

Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (op de huismuis, de bruine rat en de zwarte rat na), vogels, reptielen en amfibieën. Bij de vissen, ongewervelde dieren en planten zijn alleen die soorten beschermd die als zodanig in de wet zijn aangewezen. Alle beschermde soorten, met uitzondering van de vogels, staan in de tabellen 1, 2 en 3 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Algemene soorten

Dit betreft soorten waarvoor in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Tabel 2: Overige soorten

Dit betreft zeldzame en veelal bedreigde soorten. Voor deze soorten wordt in het geval van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling verleend voor de verbodsbepalingen artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet, mits de activiteiten uitgevoerd worden op basis van een door de minister van Economische Zaken (EZ) goedgekeurde gedragscode. Wanneer geen gedragscode wordt gevolgd, is bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing nodig.

Tabel 3: Strikt beschermde soorten

Onder deze tabel vallen onder andere de soorten die beschermd zijn volgens de Europese Habitatrichtlijn. Voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten geen vrijstelling, hiervoor moet dus een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels en hun nesten mogen tijdens het broeden niet worden verstoord. Daarnaast bestaat er een lijst van het ministerie van EZ waarop de vogels zijn opgenomen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten

hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3 Plangebied en voorgenomen plannen

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Gemert aan de Diederikstraat 5. In het plangebied staat een pand waarin voorheen een café gevestigd was. Aan de achterzijde is een overkapping gemaakt van spaanplaten en golfplaten met daartussen isolatiemateriaal. Tevens heeft het gebouw een dakterras waarop zich kunstgras bevindt. Links naast het gebouw is een opslagruimte/overkapping aanwezig met een transparant golfplaten dak. Daarnaast staat er een schuur/garage met een pannendak.

Het plangebied bestaat geheel uit bebouwing en bestrating. Aan de voorzijde groeit klimop tegen een laag muurtje en enkele kruiden groeien tussen de voegen van de bestrating. Het plangebied grenst aan alle zijden aan muren en andere gebouwen, behalve aan de oostzijde, waar de Diederikstraat ligt. In figuur 1 is de ligging van het plangebied in Gemert weergegeven. Figuur 2 toont een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. Op pagina 4 staan enkele foto's van het plangebied.

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het slopen van alle aanwezige gebouwen (voormalig cafépand + schuur) en overkappingen. Er wordt een nieuw appartementencomplex met parkeerplaatsen gerealiseerd voor acht appartementen.

Figuur 1. Ligging plangebied in Gemert (blauwe cirkel)
(bron: Bingmaps)

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied (rode lijn)
(bron: pdok)

Foto 1. Voorzijde te slopen voormalig cafépand

Foto 2. Te slopen opslagruimte/overkapping

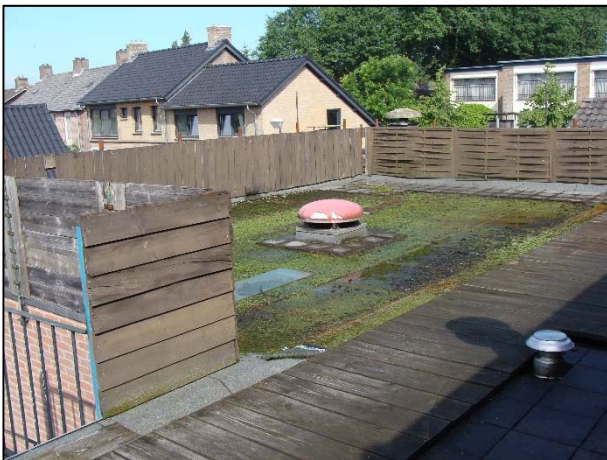

Foto 3. Dakterras achterzijde

Foto 4. Te slopen schuur/garage

Foto 5. Nest van kauw (op lamp onder overkapping)

Foto 6. Te slopen overkapping

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 16 juni 2016 aan het eind van de ochtend. De weersomstandigheden waren als volgt: matig bewolkt, droog, windstil en circa 19 °C.

4.1 Flora

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied en de omgeving daarvan geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Het plangebied bestaat vrijwel geheel uit bebouwing en bestrating. Aan de voorzijde groeit klimop tegen een laag muurtje en enkele kruiden groeien tussen de voegen van de bestrating. Gezien de kenmerken en het gebruik van het plangebied is het redelijkerwijs uitgesloten dat beschermde plantensoorten aanwezig zijn.

4.2 Amfibieën

Gezien de kenmerken en het gebruik van het plangebied en de ligging binnen de bebouwde kom is het voorkomen van beschermde amfibieën uit FFtabel 2 en 3 redelijkerwijs uit te sluiten. Mogelijk komen in het plangebied exemplaren voor van de algemene soorten amfibieën gewone pad en bruine kikker van FFtabel 1. De voorgenomen werkzaamheden kunnen tot gevolg hebben dat exemplaren van algemene soorten amfibieën van FFtabel 1 worden gedood. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor soorten van FFtabel 1.

4.3 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen, waaronder, merel en kauw. Ook zijn tijdens het veldbezoek twee nesten van kauwtjes aangetroffen onder de overkapping van het voormalige cafépand. Eén nest bevond zich op de lamp, het andere nest was gebouwd op de kast van de luifel. De klimop tegen het muurtje aan de voorzijde van het plangebied biedt broedgelegenheid voor algemene vogelsoorten. Als foerageergebied heeft het plangebied weinig waarde doordat het vrijwel geheel uit bebouwing en bestrating bestaat. In de omgeving blijft broed- en foerageergebied aanwezig in de tuinen van de omliggende woningen. Zodoende zullen geen negatieve effecten ontstaan op het broed- en foerageergebied van algemene vogelsoorten. Gedurende het broedseizoen zijn vogels strikt beschermd. Het verwijderen van de klimop en de overkapping als vogels aan het broeden zijn, zal tot verstoring en dus tot overtreding van de Flora- en faunawet leiden. Door het verwijderen van struiken en overkappingen uit te voeren buiten het broedseizoen kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli. Buiten deze periode kunnen de overkapping en de klimop zonder overtreding van de Flora- en faunawet worden verwijderd.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Gedurende het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen in en rond het plangebied. Aangezien de huismus zeer honkvast is en het gehele jaar in de buurt van zijn nestplaats blijft kan het voorkomen van nestplaatsen van huismus binnen het plangebied worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek is beoordeeld dat door de constructie van de schuur, deze niet geschikt is voor gierzwaluw. De te slopen schuur is te laag om geschikt te zijn voor gierzwaluwen. Nesten van gierzwaluw in de schuur kunnen worden uitgesloten. Wel biedt het voormalige cafépand mogelijkheden voor nestplekken van gierzwaluw. Deze vogels kunnen bijvoorbeeld nestelen in openingen achter dakgoten (zie foto 7) of op plekken van uitgebroken stenen. Gierzwaluwen kiezen hun nestplekken op een hoogte van minimaal drie meter boven de grond. Met de sloop van dit gebouw kunnen eventuele nestplekken van gierzwaluw worden vernietigd. Nesten van gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor vernietiging is een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of daadwerkelijk nesten van gierzwaluw in een of meerdere van de woningen aanwezig zijn. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd in de periode juni tot half juli. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

Foto 7. Mogelijkheid voor nestplek gierzwaluw

4.4 Zoogdieren

Doordat vrijwel het gehele plangebied uit bebouwing bestaat heeft het weinig waarde als (onderdeel van het) leefgebied van grondgebonden zoogdieren. Mogelijk functioneert het plangebied als (onderdeel van het) leefgebied van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1, zoals egel en algemene muizensoorten. De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat mogelijk leefgebied van deze soorten verdwijnt. Met de sloopwerkzaamheden kunnen exemplaren van zoogdieren van FFtabel 1 worden gedood. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is derhalve niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor soorten van FFtabel 1. Gezien de kenmerken, de ligging in de bebouwde kom en het gebruik van het plangebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat zwaarder beschermde soorten grondgebonden zoogdieren van FFtabel 2 en 3 in het plangebied voorkomen.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al.1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de wijdere omgeving van het plangebied.

Het plangebied en de daaraan grenzende omgeving zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Aangezien in de omgeving geschikt foerageergebied aanwezig blijft, is het uit te sluiten dat negatieve effecten zullen ontstaan op het foerageergebied van vleermuizen.

Uit het veldbezoek blijkt dat het voormalige cafépand en de schuur/garage mogelijkheden bieden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen kunnen bijvoorbeeld verblijfplaatsen hebben in ruimtes onder dakpannen of in de spouwmuur van dit pand. De dieren hebben aan een kleine opening of spleet (bijvoorbeeld bij loodslabben, open stootvoegen, kopse dakpannen en kozijnen) voldoende om in te kruipen. De overkappingen hebben een dak van golfplaten en zijn daarom minder geschikt voor vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn, zal de voorgenomen sloop leiden tot vernietiging hiervan en daarmee tot overtreding van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek moet uitwijzen of daadwerkelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Dit nader onderzoek dient middels meerdere inventarisatieronden te worden uitgevoerd gedurende de periode half mei tot en met eind september. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kan worden bepaald of een ontheffing nodig is en welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor beschermde soorten reptielen, dagvlinders, libellen, vissen, mieren en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet. Tabel 1 op de volgende pagina geeft een samenvatting van de conclusies.

Het plangebied wordt mogelijk gebruikt door algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen kunnen tot gevolg hebben dat individuen worden gedood. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Het is zodoende niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor soorten van FFtabel 1.

Het plangebied vormt voor algemene vogelsoorten geschikt foerageer- en broedgebied. In de omgeving blijft voldoende broed- en foerageergebied aanwezig. Zodoende zullen geen negatieve effecten ontstaan op het broed- en foerageergebied van algemene vogelsoorten. Door het verwijderen van struiken en overkappingen uit te voeren buiten het broedseizoen kunnen negatieve effecten op broedende vogels worden voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen in het plangebied en in de directe omgeving daarvan. Het is hierdoor uit te sluiten dat huismussen de panden in het plangebied gebruiken als nestgelegenheid.

Het voormalige cafépand biedt mogelijkheden voor nestplekken van gierzwaluw. Nesten van gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Indien nesten van gierzwaluw in het pand aanwezig zijn, zal sloop leiden tot vernietiging hiervan en daarmee tot overtreding van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek dient uit te wijzen of er daadwerkelijk nesten van gierzwaluw aanwezig zijn. Op basis van de resultaten van het nader onderzoek kan worden bepaald of er negatieve effecten optreden en welke vervolgstappen nodig zijn.

Het plangebied en de daaraan grenzende omgeving zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Aangezien in de omgeving geschikt foerageergebied aanwezig blijft, is het uit te sluiten dat negatieve effecten zullen ontstaan op het foerageergebied van vleermuizen.

Het voormalige cafépand en de schuur bieden mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Verblijfplaatsen van deze dieren zijn jaarrond beschermd. Indien verblijfplaatsen van vleermuizen in het pand en/of de schuur aanwezig zijn, zal sloop leiden tot vernietiging hiervan en daarmee tot overtreding van de Flora- en faunawet. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of verblijfplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn in het plangebied. Op basis van de resultaten van het nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten optreden en welke vervolgstappen nodig zijn.

Tabel 1. Samenvatting conclusie

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing	Maatregelen
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Broed- en foerageergebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden gevolgd	Verwijderen van klimop en sloop overkappingen uitvoeren buiten broedseizoen
Gierzwaluw	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Nestplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek juni t/m half juli
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Verblijfplaats	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek mei t/m sept

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdierverseniging- rapport 2010.44. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.

- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Ministerie van Economisch Zaken, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Gierzwaluw, versie 2.0, december 2014

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.libellennet.nl

www.eis-nederland.nl

www.ravon.nl